

DOBYTIE SVETA.

PRVÁ LEKCIA.

Kvalita (vlastnosť) je miestom podstaty a miesto podstaty je kvalitou.

Ten, kto túži

po kvalitách (vlastnostiach), je zdolaný veľkou bolesťou a je ľahkomyselný.

Pretože si myslí: musím poskytnúť matke,

otcovi, sestre,

žene, synom,

dcéram,

neveste, priateľom,

blízkym i vzdialeným

príbuzným,

znalosti,

rôzne druhy majetku,

prospechu,

jedlá a šaty.

Túžiac po týchto predmetoch

sú ľudia ľahostajní,

trpia dňom i nocou,

pracujú v správnom

i nesprávnom čase,

túžia po bohatstve

a pokladoch, páchajú

krivdy a násilné činy,

rozkazujú myslí,

znovu a znovu, aby

konala tieto krivdy.

Konajúc takto,

život niektorých smrteľníkov

(ktorý by podľa osudu

mal byť dlhý)

je skrátený.

Pretože keď

spolu s opotrebením

vnímania

uší, očí,

orgánov čuchu,

chuti, hmatu,

stáva sa človek vedomý

úpadku života,

oni po čase

vytvoria senilitu.

Alebo jeho príbuzní,

s ktorými žije,

budú po čase

na neho hundrať

a neskôr

bude hundrať on na nich.

Oni ti nemôžu pomôcť

ani ťa ochrániť

ani ty nemôžeš pomôcť im

ani ich ochrániť.

On nie je vhodný na smiech,

hru, radosť, šou.

Preto, ach!

pokračujúc k putovaniu

a mysliac si,

že súčasný okamih

je priaznivý

(pre také zámery),

(on) mal by byť nezlomný

a ani len na jedinú hodinu

sa nesprávať

ľahkomyselne.

Jeho mladosť, jeho vek,

jeho život odkvitá.

Človek, ktorý sa správa

ľahkomyselne,

ktorý zabíja, seká, udiera,

ničí, zaháňa,

desí žijúce bytosti,

odhodláva sa urobiť to,

čo jemu nebolo urobené

(nikým iným),

jeho príbuzní,

s ktorými spoločne žil,

budú najskôr opatrovať

jeho a neskôr bude on

opatrovať ich.

Ale oni ti nemôžu pomôcť

ani ťa ochrániť

ani ty nemôžeš pomôcť im

ani ich ochrániť.

Alebo on hromadí poklady

pre prospech nejakých

márnotratníkov

zvierajúc seba.

Potom po čase

ho postihne choroba.

Tí, s ktorými

spoločne žil,

ho opustia najskôr

a potom opustí

on ich.

Oni ti nemôžu pomôcť

ani ťa ochrániť

ani ty nemôžeš pomôcť im

ani ich ochrániť.

Poznajúc

bolesť a potešenie

vo všetkých formách

a vidiac, že jeho život

ešte nekončí,

múdry človek by mal vedieť,

aby bol

v správny čas pre vstup

do náboženského života,

zatiaľ čo vnímanie

jeho uší, očí, orgánov čuchu,

chuti, hmatu

nie sú ešte poškodené,

zatiaľ čo

všetky tieto vnímania

nie sú ešte poškodené,

človek by mal pokračovať k

svojmu skutočnému koncu.

Takto hovorím.

DRUHÁ LEKCIA.

Múdry človek

by mal odstrániť akúkoľvek

nechuť ovládať sa;

bude vyslobodený

v správnom čase.

Niektorí, nasledujúc

nesprávne učenie,

odvrátia sa od sebakontroly.

Sú otupení,

zahalení sebaklamom.

Zatiaľ čo napodobujú

život mníchov,

hovoriac, „Máme byť

oslobodení od pripútania“,

užívajú si potešenia,

ktoré si sami ponúkajú.

Kvôli

chybnému učeniu

(samozvaných) mudrcov

trápia sami seba

kvôli potešeniam;

takto klesajú hlbšie

a hlbšie do sebaklamu

a nemôžu sa dostať k tomuto

ani k opačnému brehu.
Tí, čo sú uvoľnení
od pripútania k svetu
a jeho potešeniam,
dosiahnu opačný breh.
Uhasiac túžbu
netúžením,
neužíva si potešenia,
ktoré sú ponúkané.
Bez túžob, vzdal sa sveta,
prestal konať,
vie, vidí
a nemá žiadne túžby
vďaka svojej súdnosti;
je nazývaný bez domova.
Ale naopak
on trpí dňom i nocou,
pracuje v správnom
i nesprávnom čase, túži
po bohatstve a pokladoch,
pácha krivdy
a násilné činy,
znovu a znovu
rozkazuje svojej mysli,
aby konala tieto krivdy;
kvôli nemu samému,
aby podporoval alebo
aby bol podporovaný svojimi
príbuznými, predkami,
bohmi, kráľom, zlodejmi,
host'ami, žobrákmi,
putujúcimi mníchmi.
Takto je konané násilie
týmito rôznymi činmi,
úmyselne, bez strachu,
pretože oni si myslia, že je to
pre vykúpenie z hriechov,
alebo inú nádej.
Vediac toto,
múdry človek by sám nemal
páchať násilie
takými činmi
ani prikazovať iným
páchať násilie
takými činmi,
ani dávať súhlas násiliu
vykonanému niekým iným.
Táto cesta ku šťastiu
bola oznámená

vznešenými,
že múdry človek by nemal
byť znesvätený hriechom.
Takto hovorím.
TRETIA LEKCIA.
„Veľakrát som bol zrodený
vo vysokej rodine,
veľakrát v nízkej rodine;
Nie som biedny
ani vznešený, ani netúžim
po spoločenskom povýšení.“
Uvažujúc takto,
kto by sa chvastal
svojou rodinou
alebo svojou slávou,
alebo po čom by mal túžiť?
Preto múdry muž
by nemal byť ani potešený
ani nahnevaný kvôli svojmu
údelu: mal by si vedieť
a brať ohľad na šťastie
živých stvorení.
Starostlivo
dbajúc o vlastné správanie,
mal by si dať pozor na toto:
slepota, hluchota,
nemota, úbohosť,
hrbatosť,
skazenosť,
množstvo farieb
bude vždy zažívať;
Kvôli svojej
ľahostajnosti
je zrodený v mnohých
zrodeniach, zažije
rôzne pocity.
Neosvietený ohľadne
príčiny týchto chorôb
je nimi sužovaný,
stále sa točí
vo víre zrodenia a smrti.
Život je drahý mnohým,
ktorí vlastnia polia a domy.
Keď získali farbené
a farebné šaty,
šperky, náušnice, zlato
a ženy, stávajú sa
pripútanými k týmto veciam.
A blázon je ten,

čo túži po živote
a je svetsky založený,
narieka, že
pre tieto svetské statky
pokánie, sebaovládanie
a sebakontrola nie sú
prospešné, nevedomky
dôjde k zármutku.
Tí, ktorí majú pevné
správanie sa,
netúžia po tomto bohatstve.
Poznajúc zrodenie a smrť,
človek by mal
pevne kráčať po ceste
(t.j. správne sa chovať),
a nečakať na starobu,
aby začal
náboženský život,
pretože nie je nič
nedostupné pre smrť.
Všetky bytosti
majú radi život, radosť,
nenávidia bolesť
vyhýbajú sa ničeniu, majú
radi život, túžia po živote.
Všetkým je život drahý.
Keď ho získali
(bohatstvo), zamestnávajú
dvojnohých i štvornoých,
zhromažďujú bohatstvo
troma spôsobmi,
akýkoľvek bude jeho diel,
malý alebo veľký,
bude sa chcieť z neho tešiť.
Potom jedného dňa
jeho mnohonásobné úspory
sa stanú veľkým pokladom.
Potom iného dňa
jeho dedičia ho rozdelia
alebo tí,
ktorí ho ukradnú,
alebo ho zoberie kráľ,
alebo je zničené
takým či onakým spôsobom
alebo je zničené
požiarom
v dome.
Takto blázon
robiaci kruté činy,

ktoré obohacujú iného,
nevedomky
dôjde k zármutku.
Toto určite
oznámil mudrc.
Oni neprekračujú
príval
ani ho nemôžu prekročiť,
oni nejdú
k druhému brehu
ani k nemu nemôžu ísť,
oni nejdú
k opačnému brehu
ani k nemu nemôžu ísť.
A hoci
počuje učenie,
on nestojí
na správnom mieste;
ale múdry človek, ktorý
si osvojuje pravú vieru,
stojí na správnom mieste
(sebakontroly).
Ten, čo vidí seba,
nepotrebuje žiadne príkazy.
Ale úbožiak,
trpiaci blázon, ktorý
sa teší z rozkošiach
a ktorého utrpenia
neprestanú
v točiacom sa kruhu
vo víre bolestí.
Takto hovorím.
ŠTVRTÁ LEKCIA
Potom po čase
ho postihne choroba:
ľudia, s ktorými žije,
na neho najskôr reptajú
a neskôr on reptá na nich.
Oni ti ale nemôžu pomôcť,
ani ťa ochrániť,
ani ty nemôžeš pomôcť im,
ani ochrániť ich.
Poznajúc potešenie
a bolesť oddelene,
namáhajú sa
kvôli pôžitkom
(z vonkajších predmetov).
Pretože niektorí ľudia
v tomto svete majú taký

charakter, že budú túžiť po
tom, aby si užili svoj podiel,
či už bude veľký alebo malý,
troma spôsobmi:
Potom, raz bude
dostatočne veľký,
s mnohými zdrojmi.
Inokedy ho rozdelia
jeho dedičia
alebo ho ukradnú tí,
ktorí nemajú živobytie,
alebo ho zoberie kráľ
alebo je to zničené
nejakým iným spôsobom,
alebo ho spáli požiar domu.
Takto blázon
konajúci kruté skutky
nevedome príde k zármutku.
Múdro odmietni nádej
a túžbu a vytrhnúc
ten trň (potešenie)
ty mal by si konať správne.
Ľudia, ktorí sú
zahalení sebaklamom,
tomuto nerozumejú:
ten, kto hromadí bohatstvo,
z neho možno nebude
mať prospech.
Takto prehovoril hrdina:
„Dávajte si pozor
na tento veľký prelud.
Múdry človek by mal
konať s ľahostajnosťou
premýšľajúc o smrti
v pokoji
a že jej podstata
je rozklad (tela);
tieto (rozkoše), pozri!
Ťa neuspokoja.
Preto sa s nimi vysporiadaj!
Múdry, pozri!
toto je veľké nebezpečenstvo,
nemalo by premôcť
nikoho.
Hrdinom je nazývaný ten,
kto nie je zmietaný
ťažkosťami spôsobenými
správaním sa.
On by nemal byť nahnevaný

kvôli tomu, že mu
majiteľ domu dáva málo.
Ak je prepustený,
mal by odísť.
Ty by si sa mal riadiť
správaním sa mudrcov.
Takto hovorím.
PIATA LEKCIA.
Kvôli tomuto
(potešeniu)
potreby sveta
mali by byť obstarávané
škodlivými činnosťami:
kvôli niečim
synom, dcéram,
nevestám, príbuzným,
pestúnkam, kráľom,
sluhom a slúžkam,
kvôli pohostinnosti,
večeri a raňajkám,
hromadenie bohatstva
je uskutočňované.
Toto je tu kvôli
pôžitku niektorých ľudí.
Ale múdry človek
namáhajúc sa,
bez domova, vznešený,
vznešeného intelektu,
vznešeného vnímania,
rozpoznáva správny
okamih (pre všetky činy).
Nemal by prijatť
ani spôsobovať aby iní prijali,
ani im nedovoliť prijatť
čokoľvek nečisté.
Oslobodený od nečistého,
mal by putovať okolo.
Nebyť videný
pri kúpe či predaji,
nemal by nakupovať
ani dať iným nakupovať,
ani dávať súhlas k tomu,
aby nakupovali iní.
Tento žobravý mních,
ktorý pozná čas,
silu seba samého,
mieru všetkých vecí,
praktikovanie,
príležitosť

(pre žobranie),
správanie sa,
náboženské nariadenia,
skutočný stav
darcu alebo poslucháča,
ktorý zapiera všetky veci
nepotrebné pre
náboženské účely,
ktorý nemá žiadne
záväzky,
bezpečne pokračuje po ceste
ku konečnému oslobodeniu
po tom, čo odstránil oboje
lásku i nenávisť.
Šaty, misky na almužny,
prikrývky, metly,
slamená rohož,
s ohľadom na tieto veci
mal by vedieť
čo je nečisté.
Keď prijíma jedlo,
mal by poznať
nutné množstvo.
Toto bolo oznámené
Ctihodným:
nemal by sa radovať
z prijatia daru
ani by nemal ľutovať,
keď nedostane nič.
Keď dostane veľa,
nemal by to uchovávať;
človek by sa mal zdržiavať
vecí nepotrebných
pre náboženské účely.
S mysl'ou odlišnou
od tej, akú majú
bežní ľudia
vidiaci zanecháva
tieto veci.
Toto je cesta, ktorú učili
vznešení, dobre
oboznámení s tým, čím by
človek nemal byť znesvätený
hriechom. Takto hovorím.
Je ťažké vzdať sa
potešení,
je ťažké predĺžiť život.
Taký človek, zaiste,
ktorý miluje potešenia,

je zarmútený ich stratou,
ľutuje vo svojom srdci,
zanecháva svoje obvyklé
cesty, je nepokojný, trpí.
Ďalekozraký človek,
ktorý pozná svet, pozná
jeho podradnú časť (peklo),
jeho vyššiu časť (nebo),
jeho bočnú časť
(stav surových šeliem).
Ten, ktorý
pozná zákonitosť
(ľudských záležitostí),
že ten, ktorý
túži po svete,
je neustále točený
v samsáre
(cyklus znovuzrodenia)
je nazývaný
medzi smrteľníkmi hrdinom,
ten, kto oslobodzuje tých,
čo sú spútaní.
Tak ako je vnútro tela
ohavné,
taký je aj vonkajšok;
aký je vonkajšok,
také je aj vnútro.
Vo vnútri tela
vníma
nečistý vnútorný humor,
všíma si
jeho viaceré toky
(alebo výbuchy).
Vzdelaný človek
poznajúc a zriekajú sa
tela a potešení,
by nemal jesť svoje sliny;
nemal by brániť sám sebe
v prúde poznania.
Zaiste
človek, ktorý je zatiahnutý
do svetských záležitostí,
ktorý robí mnohé úskoky,
ktorý je zmätený
svojimi vlastnými činmi,
koná znovu a znovu
v tej túžbe,
ktorá zväčšuje
jeho nespravodlivosť.

Preto bolo toto
vypovedané
na vzostup tohto (života).
Človek
závislý na potešeniach
koná ako nesmrteľný,
a vkladá veľkú vieru
do potešenia,
ale keď si uvedomí,
že jeho telo trpí bolesťou,
narieka vo svojej
nevedomosti. Preto majte
na mysli, čo hovorím.
Bludár vyhlasuje,
že vyliečil lásku k potešeniu,
zatiaľ čo zabíja,
seká udiera,
ničí, odháňa,
rozhoduje sa vykonať to,
čo predtým nebolo vykonané.
Tomu, komu aplikuje
liek – dosť náklonnosti
toho blázna;
alebo ten, kto liek
aplikoval, je blázon.
Toto sa netýka človeka,
čo nemá domov.
Tak hovorím.